

ROČNÍK: 1

ČASOPIS OBČANSKÉHO FÓRA V HRANICích

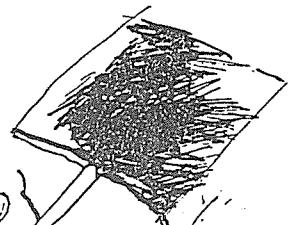
PŘEHLED

16

PÁTEK 4.5.'90

, VOJ. AKADEMIE

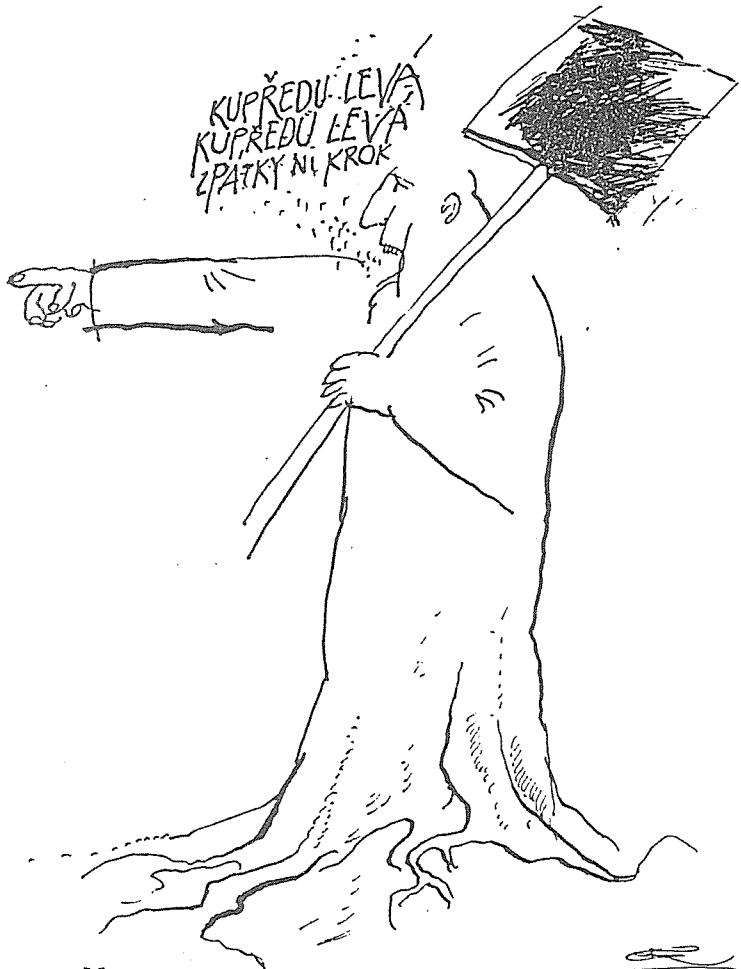
KUPŘEDU LEVA
KUPŘEDU LEVA
PATKY NÍ KROK

, POŠTA

, BYDLENÍ

, JAK NESTÁVKOVÁLY ŠKOLY

májový čas

Úvodník na začátku máje by měl být jarní a veselý. Vstoupili jsme však nejen do nejkrásnějšího jarního měsíce, nýbrž také do čtyřiceti dní předvolebního období. Tyto první volby by měly být jakýmsi jarem demokracie. Nic však zatím neověděl o tom, že jejich příprava a průběh bude veselou jarní slavností.

Když jsme v listopadu volali: Svobodné volby!, byly volby pro nás jakousi vzdálenou vidinou, mozníkem, za kterým budeme zbaveni strachu a starosti. Dnes už víme, že starostí neubude, ať volby dopadnou jakkoliv. Jednotlivci, organizace i ostatní instituce se denně střetávají s tisícerymi problémy. Vyjevují se ekologické katastrofy i temné vězby v hlubokém podhoubí společenského života, na povrch vystupují dosud utajené skupinové konflikty a primitivní agresivita, která je mnohdy pro-

To všechno, co nám působí a bude působit starosti, rostlo v uplynulém půlstoletí - jen pro vědomí nás všech bylo zakrývánó pečlivě setkanou záclonou ideologie. Možná že ten, kdo o ničem nevěděl, byl opravdu spokojenější a klidnější, jak mnozí říkají. Tak klidný jako matky, které pouštěly děti hrát si na ulici ve smrtelném záření Černobylu, protože o něm nevěděly, protože se jim to zatajilo.

Na listopadových masových shromážděních jsme se začali osvobozovat od strachu. Dnes se začínáme osvobozovat z nevědomosti. Vyjevuje se pravda o společnosti, ve které žijeme, pravda o zdevastovaném životním prostředí, o úpadku hospodářství, ale především pravda o lidech. Bude se vyjevovat ještě intenzivněji v předvolebním zápase a nebude to nic radostného.

Berme však tuto skutečnost, kterou nám přináší májové dny, jako bereme jarní slunce, když nám ukáže špinavá okna a neuklizená zákoutí. Uplynulým půlstoletím nikdo neprošel nedotčen. Žijeme však všichni v tomto státě a jsme jeho občany, kteří půjdou k volbám i se svými vinami i s utrpenými křivadly minulých let i s chybami, kterými už stačili zatížit novu epochu. Mluvme o tom všem otevřeně. Qdhalujeme a čistíme temné kouty v sobě i kolem sebe. Usilujme však jako občané o vyjašňování pravdy v obecném zájmu. Postavme se proti komukoli, kdo by chtěl obviňováním druhých prosazovat své vlastní, osobní či stranické cíle. Jen tak budou volby generálním úklidem, po kterém alespoň na čas budeme žít v čistém domě.

VOJENSKÁ AKADEMIE

K HISTORII VOJENSKÉHO ŠKOLSTVÍ V HRANICích PO VZNIKU ČESkosLOVENského SAMOSTATNého STÁTU

Na letošní rok připadá sedmdesáté výročí zřízení Československé vojenské akademie v Hranicích. Požádali jsme plukovníka V. Diviše, velitele útvaru, který sídlí v budově bývalé akademie a je v jistém směru jako výcvikové středisko nástupnickým orgánem této školy, aby nám napsal článek o dějinách hranického vojenského školství, které proslavilo Hranice a významně ovlivnilo tvář města.

Zánik monarchie a příchod Československé republiky proběhl v hranické posádce neobyčejně hladce. Poslední z rakousko-uherských velitelů, Oberst von ROTTENBERGER vydal a podepsal dne 2. listopadu 1918 německý i český rozkaz místního velitelství pod číslem 256: "V Praze úřaduje vojenské velitelství československé. Všechna velitelství, vojenské oddíly, úřady a ústavy jest vyrozuměti, že podléhají tomuto velitelství. Vojenské osoby se zprostřují podle telegramu kabinetní kanceláře příslušnému rakousko-uherskému mocnářství. Jest bezpodmínečně udržeti kázeň. Všechny dovolené z pole se prodlužují do konce tohoto roku. Další rozkazy jsou na cestě..."

5. listopadu převzal velení v posádce hranické a 6. listopadu velení "vyšší vojenskou reálkou" vojenský učitel Čech, major BUBLA - ještě naposledy rozkazem dvojjazyčným, "aby všichni porozuměli, kterých se týká..."

Tyto dny zůstali v ústavu (ve vojenské reálce) věsměs jen příslušníci československého státu, vyjímaje 23 chovance bulharské, kteří zde výčkávali nařízení svého zastupitelského úřadu. Celkem i s Bulhary zbylo pouhých 66 žáků.

Převrat byl formálně uzavřen dvěma dalšími stručnými rozkazy ze dne 9. listopadu. Citujeme:

- "Vyšší vojenská reálka a jezdecká kadetní škola jsou nyní spojeny v jednu školu pod novým velím."

- "V pondělí 11. listopadu započne zase v celém ústavu pravidlená služba a školní vyučování."
- "Vyučovacím jazykem je od nynějška čeština."

Dne 14. listopadu přisahalo již československé vojsko na shromaždiště mezi východní budovou a kostelem sv. Barbory.

Konstituování nové republiky v celostátním i regionálních měřítcích vyžadovalo zabývat se množstvím nových problémů, mezi jinými i zabezpečením obrany a výstavbou nové armády. Proto bylo ministerstvem národní obrany rozhodnuto, aby rokem 1920 byla v Hranicích otevřena vysoká vojenská škola pro výchovu důstojníků. Bylo zamýšleno vybudovat vojenskou akademii rovnající se vojenským školám jiných států. Její cíl vyjádřil MNO Václav Klofáč slovy: "Je-li síla národa ve vzdělání, platí tato pravidla i pro armádu. Úkolům vzdělávacím budou nyní sloužit tyto ústavy v Hranicích."

26. března 1920 zahájilo velitelství akademie pravidelnou činnost. Prvním velitelem byl ustaven generál Louis Kieffer. Je třeba připomenout, že československá armáda byla budována po vzoru francouzské armády, v počátcích její výstavby i za vydatné pomoci z řad francouzských důstojníků. Nejinak tomu bylo i v akademii, kde byl francouzský velitel až do roku 1923 a francouzští učitelé do roku 1926.

(pokračování příště)

BYTOVÁ VÝSTAVBA

3

JAK NEJLÉPE BYDLET ?

Na jednoduchou otázku zdánlivě jednoduchá odpověď. Bydlet kvalitně a kulturně. Kdo by nechtěl? Bohužel, ne každý si tento přepych může dovolit. Kulturně a kvalitně totiž také znamená draze.

Zvláště mladí lidé, snažící se osamostatnit, vytvářeli a stále ještě vytvářejí podmínky pro existenci stavebních firem, jejichž produkci jsou neblaze proslulé betonové paneláky, sloužící k odchovu lidí.

Nedávno proběhla naším městem vlna odporu obyvatel sídliště Hromůvka proti dostavbě tzv. "zahuštění" sídliště. Marný odpor skončil odhlasováním částečně upraveného projektu na plenárním zasedání MěstNV v Hranicích. Již tehdy v přestavce jednání jsem v debatě s kolegy poslanci vyslovil návrh na určité řešení. Takto z řízení a návrhu panelová sídliště (viz Hromůvka) využít jako určitou "přestupní stanici" pro ty, kteří pod tlakem okolnosti (mladí manželé, rozvod, dojíždění do práce a pod.) jsou ochotni spokojit se s bydlením méně kvalitním a kulturním a relativně levným (snad). Pro náročnější i pro ty, kteří se s provizoriem nespokojí, stavět byty jiné a jinak. Konkrétní návrh řešení nám do redakce zaslal Ing. Václav Číhal.

Najdou se stavební firmy a zájemci o nové bydlení?

Bohumil Honzík

Komenská ano, ale jinak? Ne, úplně jinak!

Se zájmem si přečetli občané města Hranic stanoviska pracovníka odboru výstavby MěstNV Hranice ing. arch. Rüdera k další výstavbě ul. Komenského.

Z obsahu sdělení je zřejmé, že MěstNV Hranice je se svým "pokrovským" přístupem k výstavbě Komenského ul. navýšost spokojen a že MěstNV Hranice předpokládá, že tato spokojenost nastane i u ostatních občanů města Hranic.

Ale tu dochází k velkému omylu. Nově plánovaná výstavba v konstrukčním systému panelovém P.o.l s OMS (otevřený montovaný systém) je vlastně náš "osvědčený" panelový dům, byť snížený o dvě podlaží a s jistou variabilitou, v novém kabátě, a se stejně nevyhovující filozofií bydlení.

Ať chceme či nechceme, sametová revoluce nám přinesla nejen vládu národního porozumění, ale i nový, přesněji řečeno normální pohled na rozvoj měst.

Na druhé straně nám ovšem zůstal "osvědčený" postup investiční výstavby, ve kterém figuruje investor - v našem případě ONV Přerov a KIU Ostrava, projektant - Stavoprojekt Olomouc, dodavatel - Pozemní stavby Olomouc a budoucí uživatel bytů -

SBD Hranice. Jak je vidět, stále se ještě nenašlo místo pro toho, kdo tuto celou "strandu" zaplatí a kdo v ní bude bydlet. Pokud bychom použili sportovní terminologii, tak vyvolení sehrájí hru nazvanou "komplexní bytová výstavba", kde může prohrát jen jeden, ale ten nebyl ke hře připuštěn. Vítězové dosáhnou těchto úspěchů:

- investor splní plánovaný počet nově postavených bytů
- projektant zpracuje zcela zbytečně nákladnou vícestupňovou dokumentaci na notoricky známé téma
- dodavatel překoná hospodářský výsledek předcházejícího roku
- takzvaný uživatel pompézně převeze stanovený počet bytů.

Samozřejmě, že se aktéři této hry nechají za dosažené úspěchy slušně odměnit.

Po předešlých, lehce znevažujících úvahách si řekněme, jak by inkriminovaný investiční proces mohl vypadat:

1. Sejde se investor (zásedně by to mohl být Měst NV Hranice) s uživatelem t.j. obyvateli města Hranic a věcně si promluví o filozofii normálního bydlení v blízkosti centra 16-tisícového města. Zřejmě se shodnou na tom, že tradiční schéma: byt v paneláku, garáž na druhém konci města a zase někde jinde zahrádka s pokusem o chatu, upřímně nevyhovuje nejen občanovi, ale ani společnosti. Bylo by přece normální, kdyby tyto atributy úspěšného života našich mnoha spoluobčanů měl člověk na jednom místě a ještě by si v blízkosti jeho domova, bez obav růdičů, mohly hrát děti. V lokalitě ulice Komenského by těmto požadavkům vyhovovaly činžovní vily.
2. Na základě dohodnutých požadavků budoucích obyvatel i jiných občanů města Hranice investor vyspecifikuje koncepci připravované výstavby, přičemž se přiměřeně do výstavby zahrnou pokud možno univerzální prostory pro provozování služeb. (V současné době je v Hranicích přibližně 29 žadatelů o přidělení prostor k výkonu služeb, a žáci na tyto prostory mají pouze 3.)
3. Projektant (doporučuji ateliér ing. arch. Pošpišila ze Stavoprojektu Olomouc) zpracuje jednoduchý zastavovací plán, ve kterém bude výstavba územně vyřešena, a vyplynou z něj požadavky na sítě. Sítě zabezpečí investor.
4. Projekty jednoho každého, eventuelně několika málo domů, zpracují samostatní architekti, přičemž vyhledají vhodné dodavatele. Tím vzniknou individuální, neopakována řešení, jež mohou respektovat požadavky jednotlivých obyvatel. Rovněž je možno volit různou formu výstavby (státní, družstevní, soukromá apod.).

pokračování na str.4.

dokončení ze str 3..

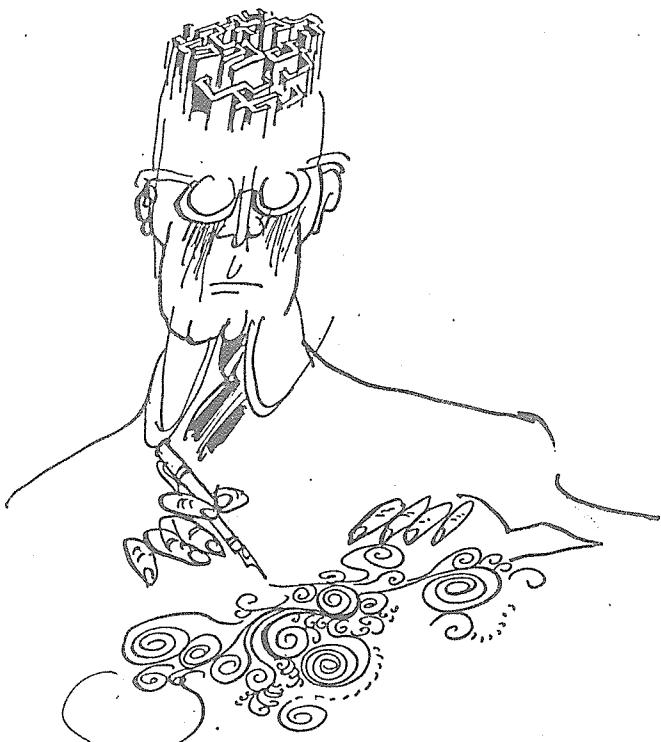
Tento navržený investiční postup je zpracován ve smyslu nové vyhlášky SK VTIR ze dne 12.2.1990, pojednávající o projektové přípravě staveb. Závěrem bych chtěl říci, že v Hranicích máme firmy, jež jsou nám schopny takto navrženou výstavbu zabezpečit jak po stránce inženýrské činnosti, tak i zásadními materiálovými vstupy pro práce HSV.

člen stavební komise ONV Přerov
ing. Václav Číhal

S dalšími body programu vystoupil tajemník MěstNV Vladimír Hudec. Přednesl zprávu o činnosti rady od posledního plenárního zasedání a v oblasti personálních záležitostí /změny v komisích pléna/, také podal informaci o rezignaci na poslanecký mandát Ladislava Lacka, který zastupoval volební obvod č. 30. Tento volební obvod zůstane tedy až do komunálních voleb v listopadu tohoto roku neobsazen. Dále tajemník přednesl návrh na osamostatnění obce Olšovec /včetně Boňkova/ a vytvoření samostatného MNV.

Poslanci byli dále seznámeni s výsledky plnění plánu a plnění rozpočtu za rok 1989, včetně finančního vypořádání, s plněním volebního programu NF z roku 1989, s činností komise školské a kulturní a s vyhodnocením soutěže OV za rok 1989.

V diskusi vystoupilo s připomínkami, dotazy a informacemi šest poslanců. 22. řádné plenární zasedání MěstNV Hranice odhlasovalo usnesení, v němž kromě personálních změn v komisích pléna (noví členové komise výstavby - předseda J. Kopčený, místopředseda J. Christel, člen ing. J. Střížka, nová tajemnice komise obchodu Eva Horáková, místopředseda plánovací komise A. Liedermann, tajemnice plánovací komise ing. D. Perutková, členové ŠKK R. Kosková, V. Holešovská, ing. T. Veselá, D. Červeňáková, člen KPPP JUDr. J. Ptáčková, M. Baran), souhlasí s návrhem na osamostatnění Olšovce a doporučuje toto ONV ke schválení. Dále plenum schválilo zprávu o výsledcích hospodaření MěstNV Hranice za rok 1989 a vzalo na vědomí "Zprávu o plnění volebního programu NF za rok 1989" a zprávu o činnosti komise školské a kulturní.

Jan Kristoforj.

Ve středu dne 25. dubna 1990 se konalo v sále sokolovny 22. řádné plenární zasedání MěstNV v Hranicích.

Zasedání řídil předseda MěstNV ing. Ješek, který po obvyklých procedurálních zahajovacích formalitách uvítal poslance vyšších stupňů NV a milého hosta ze SRN pana Günthera Webera, předsedu liberální frakce F.D.P., člena rady města Keiserslauternu, města, s nímž Hranice začínají v současné době navazovat bližší kontakty.

STRACH

Je to s podivem, ale stále je mezi námi. Nedá se po toliku letech jen tak vymazat. Když jsem psala za OF Jednota Hranice poslední článek do novin, ptala jsem se 14 mluvčích za jednotlivé oblasti v okrese Přerov, zda s tímto zněním souhlasí. Někomu se zdál být dost ostrý, jinému málo. Ale všichni byli pro. Až na jednoho. Totiž proti obsahu článku nic nenamítl, ale položil mi otázku: "Proboha, nemáte strach?" Je to všechno pravdou, co píšete, ale co kdyby se to vrátilo zpět? Co by s vámi udělali?"

Ně, nemám strach. Nemám strach, protože doufám, že zvítězí zdravý rozum. že všichni půjdou do volob dát svůj hlas demokracii. Jestli dosud někdo váhá, moc riskuje. Riskuje, že ti, kteří mají strach, dohromady s těmi, kteří nemají rozum, budou chtít zpatky to, na co si už zvykli. Neomezenou moc. A pak.... Dal už se nezamýšlim, protože věřím.

JAK SE (NE)ZMĚNILY HRANICKÉ ŠKOLY

V tomto a příštím čísle Přehledu vás chceme seznámit s názory - odpověďmi ředitelů hranických škol na 4 otázky. A to:

1. Jaký je váš názor na činnost OF v Hranicích?
2. Proč se učitelé, jak jsme již psali na stránkách Přehledu, v tak minimálním počtu a vlažně zapojili a zapojují do činnosti OF ve městě i na pracovišti?
3. Jak se projevilo odstranění monopolu KSČ na vzdělání, konkrétně ve výuce u vás na škole?
4. V kolika třídách z celkového počtu tříd na škole vyjádřili vyučující během manifestační stávky podporu požadavkům na předání majetku KSČ státu (na ZŠ pouze 8. ročníky).

V tomto čísle se zastavíme na jedné základní a třech středních hranických školách.

Zastavení první u paní ředitelky II. ZŠ Nová ulice L. Rakušanové.

1. Osobně nemám kontakt s OF v Hranicích, proto nemůžu posuzovat jeho činnost. Na OF jsme se obrátili s článkem, který vyšel v Přehledu a tlumočil stanovisko učitelů školy k problému, zda II. ZŠ rozdělit, nebo nerozdělit. A tím došlo ke střetu s MěstNV, který nám vytýká, že jsme jednali bez něj.
2. Důvodem je stále přetrvávající strach.
3. V této době je dána učitelům možnost vyučovat podle vlastního svědomí. U nás na škole se vlastně ZO KSČ spojila s OF a dnes již téměř všichni učitelé z KSČ vystoupili. Tím se uvolnilo napětí, které tu panovalo za bývalé ředitelky a v prvních dnech po 17.11.1989.
4. Nemám přehled, kdo stávkoval, ale někteří učitelé se ve svých hodinách k manifestační stávce vyjádřili a vysvětlili její důvod.

Zastavení druhé na SZŠ Hranice u paní ředitelky PhDr. RNDr. V. Bučkové:

1. Nemám nic proti OF, pokud půjde v zájmu lidí, vím, co dělají, čtu Přerovsko.
2. Město nám nemůže pomoci vzhledem ke specifiku naší školy, jinak jsme si dali požadavky (byl předložen fascikl požadavků jako doklad) a naše zástupkyně se zúčastňují schůzek OF ve zdravotnictví (Ostrava, Praha). Ale pokud nás někdo požádá o pomoc, tak neodmítнемe.
3. Apolitičností. Na můj podnět a žádost byla ZO KSČ na naší škole rozpuštěna. Výuka zavírá se na individuálním přístupu učitele.
4. Stávka nepróběhla, dívky na naší škole mají

jiné starosti - hlavně o studium. Já osobně učím občanskou výchovu a v hodině (od 11,50 - 12,00) jsem probrala to, co je správné.

Na závěr ještě jeden názor paní ředitelky :

"Hlavní je, aby lidi šli v duchu dnešní doby".

Dvě návštěvy, dva značně rozdílné dojmy. Na jedné straně upřímná snaha nové ředitelky p. Rakušanové o odstranění "totalitního ducha", ale zároveň obavy k jeho přetrvávajícímu vlivu, na straně druhé jistotu a bravurnost s jakou "rozlouskla" situaci při ředitelka Bučková.

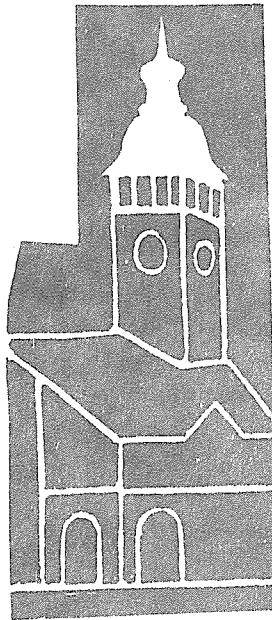
Další zastávka byla v ředitelně SPŠ, kde mi ředitel školy ing. Střílká na otázky odpovíděl :

1. Do OF v Hranicích se zaměřením na školu od prvopočátku za nás kolektiv dochází profesor Korba, který tamní poznatky a zkušenosti přenáší zpátky na školu. Někteří z našich vyučujících, jako např. profesor Svoboda, jsou zapojeni přímo v KC OF v Přerově. Věci, které jsou na fóru projednávány, se dostávají k nám do školy a pracovníci jsou s nimi seznamováni na poradách.
2. OF jako takové na škole nemáme, protože ho na počátku začal organizovat člověk, který neměl důvěru kolektivu. Vznikla nová organizace na základě ROH. Ta se v prosinci prostřednictvím zástupců zúčastňovala jednání OF.
3. Stranická organizace na škole nebyla nijak silná, čítala 4 nebo 5 vyučujících. Členové KSČ odešli do důchodu na počátku tohoto školního roku, takže organizace na škole zanikla. Došlo i k přerozdělení výuky občanské nauky. Řadu těchto hodin dostali vyučující, kteří podle zkušeností prosazují názory, které současný stav naší společnosti charakterizují.
4. Naše škola měla před tím samostatnou poradu, kde jsme se domluvili, že všichni podporujeme tuto manifestační stávku. Pak všichni vyučující, kteří učili v tuto dobu, na počátku minulou objasnili situaci a celá škola jsme se stávky zúčastnili. Bohužel jsme nedali tuto zprávu na OF v Hranicích, z čehož pak mohl vzniknout názor, že se školy nezapojují, jak to bylo napsáno v Přehledu č.14.

Na závěr předkládáme odpovědi získané od ředitele SLŠ ing. Hába :

1. Já činnost OF v Hranicích zvláště nesleduji, zajímám se jen o Přehled. Pokud jde o OF v Hranicích, pak bych jim přál, aby kutečně bylo fórem, to znamená, aby za stáli hraničtí občané.

PŘEHLED

VYDÁVÁ INFORMAČNÍ SKUPINA
MĚST V KSČ A MĚST NV V HRANICích.

4. ČÍSLO

dne 29. 8. 1968.

Věříme Vám - věřte nám!

Uvádíme několik výňatků z resolucí a prehlášení, které nám došly po jednání naší delegace v Moskvě :

" My komunisté VÚ 6310 v Hranicích neacuhlasíme s obsahem Komunikátu z jednání z jednání naší delegace v Moskvě.

Z obsahu je jasné vidět, že bylo zpraceváno pod nátlakem.

Nadále se stavíme za ÚV-KSČ zvoleným na XIV. sjezdu v čele se s. Dubčekem a míma plnou důvěru k s. Svobodovi, s. Černíkovi a s. Smrkovskému. Závory XIV. sjezdu uznáváme za jedině správné a platné.

" Tímto na právu ČSSR jít k socialismu vlastní samostatnou cestou" prehlašují příslušníci VÚ 7356, souhlasí se závory mimořádného XIV. sjezdu KSČ a za jediné představitele ČSSR uznáváme všechny soudruhy, kteří byly zákonné zvoleni lidem ČSSR do svých funkcí.

" Od nás tedy je způsob jednání s našimi představiteli v Moskvě, který byl urážkou našich národů a vzdáme si obrovské statečnosti našich představitelů prezidenta s. Svobody, Alexandra Dubčeka, Smrkovského, Ing. Černíka a stojíme bezvýhradně za nimi "

Prohlašují ve své resoluci pracující Nemocnice a poliklinikou v Hranicích, kde důležitě trvají na rychleném odchodu okupačních vojsk a na úplné náhradě jimi způsobených.

V resoluci se dále uvádí :

" Ne smí říct, že se s okupací obhajujeme ideály svobody, jednoty a suverenity, nekompremišně odsuzujeme jakoukoliv formu kolaboranství a neposkytneme žádnej možnost kariéristům.

*Kdo se nabídne,
nedostane velkou meda! (něm.
přísluš.)*

Ve všem je lépe doufat, než zaufat, neboť kdo může určit možné / Goethe /

Ruději zamřít, než zemdlít, neomrzí mne nikdy sloužit, neunaví mne nikdy být prospěšný / Leonardo da Vinci /

*KDYŽ MĚ NĚKDO ZRADÍ POPRVÉ, JE TO JETO CHYBA,
KDYŽ MĚ ALE ZRADÍ PODRUHÉ, JE TO MOJE CHYBA!*

My všichni do jednoho

Z celého srdce chceme splnit výzvu našeho prvního tajemníka ÚV-KSCČ s. Alexandra Dubčeka k čestnosti, charakteru a k uskutečňování myšlenek socialismu, s důstojnou lidskou tváží. Slibujeme, že na to vynaložíme všechny své síly a nebudeme se být žádných obětí" (?)
prohlašuji kulturní precovníci a vychovatelé mládeže v Hranicích. Dále žádají okamžitý odchod okupačních vojsk z našeho území, plně se staví za učnění XIV. mimořádného sjezdu / v jeho první části / a trvají na tom, aby v politické linií dalšího rozvoje socialisticku v naší zemi rozhodl právě on.

Jaroslav Vojtěch : Hlas lidu / světlé chvíly z době zatemnění, vydáno v r. 1946 /

Debatuje otec Spejbl s Hurvínkem :
"Tak co Hurvíku, jestlipak už viděl to nové vojsko ?"
- Viděl.
"A byl je uvítat ?"
- Ta nebyl, ale půjdou je vyprovodit.

Ted to tady teprv půjde,
když budou mít dohled,
zemský ráj to zase bude,
- ale jen na pohled.

Vyjadřujeme plnou podporu s. DUBČEKOVY a SVOBODOVI

o ostatním legálním představeném našeho státu, žádáme okamžitý odchod cizích vojsk - prohlašuji dánský Ráda čtu časopis Přehled a někdy si tak vzpomenu ZAMYŠLENÍ záterinářní nemocnice, pracující závodu ČSD, a ostatní závody a orgány na Přehled z roku 1968, kdy byl tento časopis ve formě letáku vydáván ilegálně a pak roznašen po závodech a prodejnách. Při normalizaci nám to pak zanechalo spočítali.

Děkujem

Při čtení Přehledu č. 13 jsem pečlivě pročetla seznam poslanců MěstNV v Hranicích a velmi jsem se podivila, když jsem v seznamu u jmen, u kterých jsem byla zvyklá číst příslušnost KSCČ, našla nyní slůvko bezpartijní. Říkám si, je to možné, že by za jejich vlastního vlastního bezpartijního zástupce tito lidé tak rychle změnili své politické názory? Nebo jen převlékli kabát, aby jim zůstal poslanec, kdyby nebylo sametové revoluce?

IC

Hranice 17.4.1990

JE DÍL

NEZ T

RÍJNÁ

Dagmar Svitáková
Přikládám i výtisk Přehledu č. 4 ze dne 29.8.1968, který jsem si pořečala na památku.

ŠKOLY

2. V podstatě pro to vysvětlení ani nemám. Pokud jde o naši školu, tak my tady OF máme, ale dá se říct, že splynulo s prací v odborech. Všechny problémy, které na škole máme, řešíme tam. Kromě toho řada lidí od nás pracuje v občanských výborech a stali se poslanci MNV. Já osobně dělám předsedu OV.
3. Podstatně. Usilujeme o to, aby se celý duch vzděláni na naší škole změnil. Došlo k upravě učebních plánů. Ptal jste se mne už předtím, zda byla zrušena občanská nauka: nebyla, ale byl změněn obsah, a to podstatně. Teď už se to jmenuje občanská výchova. Ale my jsme školou odbornou, a proto se těžiště naší práce soustřeďuje na odborné předměty.
4. Pokud máte na mysli tu krátkou desetiminutovou stávku, tak já jsem to přesně nesledoval, a žáci ve třídách k tomu zaujali stanovisko. Netroufám si tvrdit, že to bylo ve všech třídách deset minut, ale učitelé spolu se žáky zaujali konkrétní souhlasné stanovisko.

Přehled :

Učitelé se mezi sebou na nějakém stanovisku nedomluvali?

Ne to tedy ne.

Musím prozradit, že když jsem se včera na tento rozhovor připravoval, ptal jsem se studentů prvního ročníku a dostal odpověď, že nic takového nevěděl. To je možné. Máme teď hodně praktického vyučování. Nevím, jestli byli ve škole přítomni. Já jsem to neobcházel.

Tedy nemáte detailní přehled?

To jsem Vám řekl už předem, že detailní přehled nemám. Ale ve třídách kde jsem byl, tam to v povědomí bylo.

V povědomí znamená, že se o tom mluvilo?

Ano, učitelé neučili a mluvilo se, ale znova tedy podotýkám, že nevím, zda-li to bylo deset minut.

A jak je to u nás ?

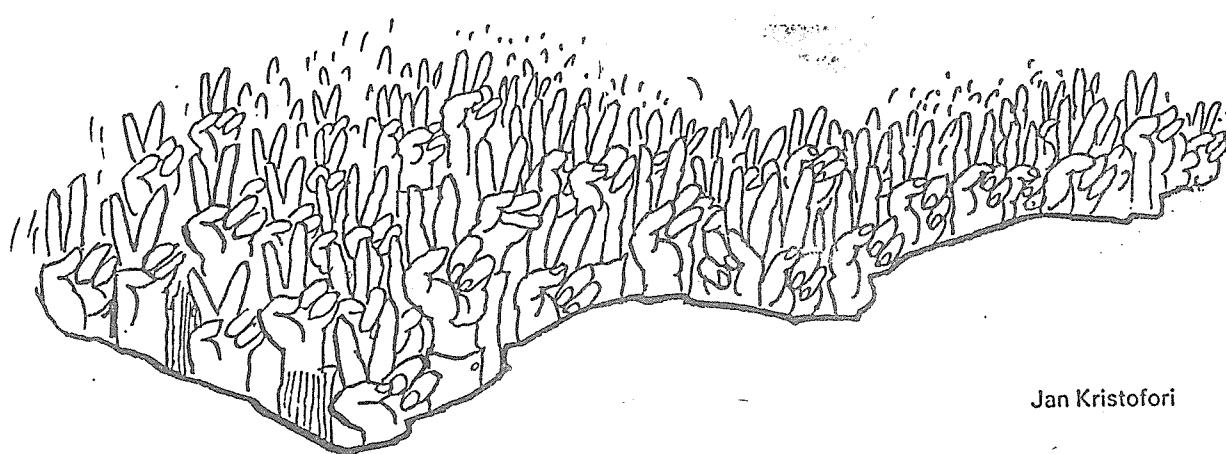
Kdo sledoval 25. 4. tříhodinový televizní pořad, nazvaný "Kousek za Prahou je všechno jinak? - přímý přenos TV z naší vesnice", mohl zase po dlouhé době hluboký divácký zážitek.

Nevzpomínám si, kdy jsem naposled slyšela v našem městě takto otevřeně vyslovovat kritické soudy o minulých letech, obhajovat pravdu. Snad na prosincových setkáních před kostelem, ale i tam jen hrstka odvážných dovedla v sobě překonat strach a vystoupit před mikrofon. Já jsem to nedokázala. A ve středu jsem na obrazovce sledovala vesničany, kteří bez ohledu na kamery i ministry mluvili přesvědčivě, věcně, kriticky, vystupovali jako přemýšliví obyvatelé svých obcí, kteří nechtějí být lhostejní, dovedli se vyrovnat s nesmírnými křivdami a dnes jim rozhodně nejde jen o vlastní zisk a blaho. I když se mluvilo převážně o problematice zemědělství, celý pořad zdůrazňoval nezbytnost hluboké morálky v lidech a v celé společnosti.

A jak se ve srovnání s těmito zemědělci z nejrůznějších krajů chováme my? Rozhlédněte se po svém pracovišti. Máte mezi sebou tak přímé a pro dobrou věc zapálené lidí? Nebo se mezi vámi taky zabydlela atmosféra povrchního besedování o ničem, ale přitom mnohdy pečlivého hlídání si soukromých zájmů? U vás že se vedou o politice upřímné spory? To vám závidím, u nás ne.

Všichni víme, že k odstranění nánosů deformací, které se v našich pováhách 40 let ukládaly, bude třeba úsilí několika generací. Ale ze sledování středečního pořadu jsem získala poznání, že ještě i moje generace má naději na důstojnější život.

- Hu.-

Jan Kristofori

DOPIS NEJEN PŘEDSĚDOVI

ing. Jašek
předseda MěstNV Hranice

Váč: stížnost

Po návratu z víkendu jsme byli opět znechuceni pohledem na naši jeslovou zahradu a okoli. Naše jesle jsou bohužel umístěny v prostředí mezi paneláky, tedy na dosti neštastně voleném místě. Veřejné prostranství neposkytuje dětem ze sídliště dostatek prostředků ke hrám a zábavám, a proto pravidelně, zvláště pak v době volna, děti hojně navštěvují (bohužel mnohdy i s rodiči) naši zahradu. Hrají si v bezprostřední blízkosti jeslí s mičem (v současné době máme opět rozbité dveře), dělají si na naší rampě ze zábradlí a popelníc branky a rozhazují nářadí na zahradě. Stačily již doslova rozštípat 2 špalky, které jsme si vloni nechali dělat na místní pile. Je opět vytrhlých několik ploch oplocení. V dezolátním stavu je i besídka atd.

O pomoc v tomto směru jsme již několikrát žádali MěstNV, OV sídliště Galašova, nechali jsme si sami ze své vlastní iniciativy udělat letáčky do okolních domů, na kterých jsme prosili rodiče, aby své děti poučili, jak se mají chovat. Na dveře jeslí jsme dali ceduli, aby si děti nehrály v blízkosti jeslí a nechodily na zahradu, ale vše marně. Ještě jsou drzé a vysmívají se nám.

Bylo nám sice slíbeno MěstNV, že zde budou chodit hlídky VB v odpoledních hodinách a v době volna, ale bohužel zůstalo jen při slibu. Naše práce tak přichází každoročně vničeť. Údržba zahrady není pro nás při naší práci jednoduchá, ale přesto jsme se vždy snažili, abychom dělali čest sídlišti, jehož jsme součásti. Chceme, aby nám svěřené děti měly pěkné a estetické prostředí.

Žádáme tedy opět MěstNV jako svého provozovatele o pomoc a o radikální řešení, aby byla tomuto vandalismu udělána konečně přítrž.

Předem děkujeme za pochopení a pomoc.

Jiřina Valentová
vedoucí jeslí

Vážení přátelé,

Myslím, že všech 5 rozborů vody z Přehledu dne 20.4. můžou Hranicím statisice obyvatel celé republiky jenom závidět.

Doslova udivuje soulad údajů z Belgii s údaji OHS Přerov a SmVaK. Je zajímavé, že ve dvou případech (Ni, kyanidy) udává OHS citlivější techniku.

Na základě rozboru vody z Bečvy, provedeném v Belgii a ČSFR, jsme s manželem vypočítali údaje o koncentracích v rybě (koeficienty dle pramenů ze SRN). Pokud odbory nebyly provedeny ve výjimečně čistém období, měly by se koncentrace pohybovat v těchto intervalech (WG prvků/kg ryby)

Ag 0,5 - 500

Zn 10^4 - $2 \cdot 10^5$

Ni do $5 \cdot 10^3$

Pb 500 - 5 000

Cr do 10^4

U do 10^2

Cd 40 - 2 000

Hg do 10^3

Samočisticí schopnost zdravé říky je veliká.

Držím palce Bečvě, vám i sobě.

ing. Hana Horynová-Steinsbergová

Hranice
27.4.1990

Vážená redakce Přehledu,

reaguji na statistiku k manifestační stávce na podporu výzvy ČKD POLOVODIČE Praha k. navrácení majetku KSČ, uveřejněnou v Přehledu č. 14.

Jsme zdravotní zařízení, a proto jsme zvolili formu podpisové akce. Z 380 zaměstnanců 147 svým podpisem podpořilo výzvu ČKD, ostatní se nevyjádřili (ve statistice námi mylně uvedeno: proti: 0). Mnozí ze strachu, mnozí výčkávají, jak to dopadne, jiní z přesvědčení, ostatní to nezajímá. Snad je to běžný vzorek postojů ke KSČ u nás. Chci doufat, že ne. V Čs. st. lázních v Teplicích nad Bečvou je to však bohužel tak. Dávno se již měly problémy uzavřené v krásném lázeňském areálu dostat mezi širší veřejnost. Což tímto pozdě, ale přesto činí.

Začnu velmi často opakovanou otázkou: "Kam se až dostala morálka socialistického slověka za 40 let?"

Zdá se, že totalitní režim naprosto zdeformoval chování lidí. Jak jinak si vysvětlit, že zaměstnanci, vyjádří kolegiálně důvěru vedoucímu provozu, který byl předtím na veřejné schůzi zaslouženě kritizován nadřízeným i podřízenými. Je to snad tím, že mnohým zaměstnancům staré pořádky vyhovují a nechtějí změny, protože ty by znamenaly větší pracovní nároky a takhle je to pohodlnější?

Jestliže jsme nemocná společnost, jako s takovou se s ní musí zacházet. Pokud neměli lidé odvahu vyjádřit své názory otevřeně, mohli se vyjádřit svobodně - tajným hlasováním. Toto hlasování důvěry však bylo u nás zneváženo dokončení na str. 10.

dokončení ze str. 9.

prohlášením, že se jedná pouze o jakousi anketu sympatie či antipatie, a tak výsledky akce nebyly respektovány.

Pořád máme v živé paměti, jak byla našim vedením hodnocena listopadová revoluce - jak vyčkávali a až po výsledku generální stávky se přihlásili k jejímu programu. Poté uplynulé období vlády KSČ zhodnotili slovy básníka Miroslava Holuba: "Skončila vláda debilů", a ve stejném složení pokračovali dál. Netíží je svědomí? Jistěže ne.

My, kteří jsme to u nás v Čs. st. lázních s vámi soudruhy, letos již většinou bezpartijní, prožili, budeme vaším svědomím, i kdybyste se ho chtěli zbavit v rámci snižování stavu zaměstnanců.

Marie Mlčochová

APEL PRO VÁMI AVÉ A NEROZHODNÉ

Lituji, že Přehled není deníkem, ale týdeníkem. Má úvaha ztrácí bezprostřední aktuálnost.

Dne 26. 4. si totiž připomněl celý svět čtyřleté výročí tragédie v Černobylu.

Já vím, úvah, rozborů, článků, které hodnotí příčiny i následky této tragédie, je v dnešních novinách celá řada. Prolistoval jsem pozorně čtvrtky noviny. Mně ale jde o docela něco jiného. O morální dopad této události.

Vzpomínáte si, jak nevážně a zlehčujícím tónem nám komunistická masmédia sdělovala, co se stalo? Jak celá tragédie byla farizejsky, hrubě zlehčována? Vzpomínáte, jak Rudé právo snášelo pilně a servilně zprávičky o tom, kde všudě v kapitalistickém světě došlo v téže době k jaderným neštěstím? Ano, psali o neštěstích a přitom přirovnávali obrovský jaderný výbuch k nicotným, nic neznamenajícím závadám.

A jsem u jádra věci. Komunistická propaganda vždy, za každou cenu zamítala, lhala, podváděla nebo předkládala polopravdu. A nejen to. Běda tomu, kdo by se odvážil řídit pravdu. Byl by tvrdě umlčen. Karel Havlíček Borovský by za komunistů nenapsal ani rádeček.

A teď si představte, že se ještě najdou lidé, kteří nejen že znevažují dnešní demokracii, ale přímo vyhrožují tím, že během dvou let se všechno zvrátí. Jako ti skalní komunisté, kteří 25. dubna v Ostravě - Porubě při odstraňování pomníku V. I. Lenina věstili, že do dvou let bude socha zpátky na svém místě. Oni ale nemyslí jen sochu, oni mají na mysli především návrat starého režimu. Totalitu, tvrdou kázeň, pořádek. Mně osobně to připomíná výhružky fašistů. Pamatujete, jak i oni měli v programu tvrdou kázeň a pořádek?

Kde ti lidé po tom všem, co vyšlo na povrch, berou tu odvahu, či drzost?

Varuji! Varuji všechny, kteří nechtějí volit, všechny, kteří z jakýchkoliv důvodů váhají. Nahráváte komunistům, všem těm, kdo touží po návratu starých pořádků.

Varuji nás padesátá léta i sovětská okupace naší vlasti, varuje i ten Černobyl.

Budete rozumní, rozhodněte se ve volbách pro demokracii.

Karel Loučka

K článku "Demokracie v hranické nemocnici" uveřejněném v týdeníku OF PŘEHLED č. 15.

Bohužel ještě nežijeme v demokratické společnosti, jak piše pisatelka uvedeného článku, jen jsme k ní konočně učinili první krok. 17. listopad byl vichřicí, která konečně mnohé napřimila a zároveň zalila pocitem závratné, ale amorfní svobody.

Mnohem menší vichřice se přehmala i nad Hranicemi v pátek 9.3.1990 večer. Rozmetala mimo jiné i střechu Ingstavu, jejíž část zasáhla bratra pisatelky do bederní krajiny. Přednemocniční i ponemocniční lékařská a ošetřovatelská péče byla poskytnuta neprodleně a v plném rozsahu, o čemž objektivně svědčí lékařská dokumentace. Pohmožděná bederní krajina, bez vnitřního poranění se hojila k naší a hlavně pacientově spokojenosti velmi rychle, takže po 3 denním klidovém režimu na posteli a užívání léků proti bolesti se mohl mladý chlapec již volně pohybovat po oddělení. Když nedodržoval dobu konání výzvy, byli jsme právě v jeho případě "demokratičtí". Ani sestavení zvláštní komise již nejistí, kdy si pacient konečně umyl své zdravé nohy. U ležícího provádí zdravotní sestra tělesnou hygienu 3x denně a chodící má k dispozici koupelnou. Osobně si myslím, že ani nemyté nohy ani otázka neprovedeného ortopedického vyšetření (nález nesouvisel s úrazem), nebyly podnětem k napsání článku. Musím se zastat pracovitého a crudovaného kolektivu sester chirurgického oddělení, kterým článek nebyl lhostejný.

Paní Drahomíra Tyralíková by měla uvážit, jak máme nabýtou svobodu užívat, aby se neutopila v malichernostech a pomluvách.

Prim. MUDr. Jiří Šatník

POZOR - výhodná inzerce.

Kde?
V kině Svět Hranice.
Formou diapozitivů mohou podniky i soukromníci nabízet své výrobky i služby před každým představením. Cena bude stanovena po dohodě s vedoucím kina. Tel. 2993.

Městský národní výbor odbor školství, kultury, zdravotnictví a sociálních věcí H r a n i c e sděluje občanům, že má na prodej "Hranice - dějiny města I. díl", od nejstarších dob do války třicetileté autorů Dr. L. Hosák, Dr. B. Indra, prom. hist. M. Jašková. Cena jednoho brožovaného kusu 25,- Kčs. Možnost nákupu každé pondělí a čtvrtk od 7.00 - 17.00 hodin na odboru ŠKZaSZ v kanceláři č. 15 u p. Štěpánkové.

NÁŠ ZÁJEM - ZDRAVÍ VŠECH

Toto krédo se jako červená nit vine všemi přednáškami a besedy o zdraví i příčinách nemoci, které pro hranickou veřejnost pořádá paní Marie Vavříková. Tentokrát byla jejím tématem tzv. "jarní únavu". Dověděli jsme se mimo jiné, že její příčinou není jen nedostatek vitamínů, což je všeobecně známo, ale i nedostatek tekutin a nedostatek celozrnné mouky pro organismus.

16. dubna nás malý sál SK odborů na třídě 1. máje uvítal sympatickou hudbou, která navodila příjemnou atmosféru. Krátce po 19. hodině přednáška začala. Zaujala mne, jako konečně všechny, kterých jsem se již dříve náhodně zúčastnil. A není divu. Paní Vavříková se zdravotní tématikou zabývá už hezkou řádku let; její besedy jsou vždy pečlivě připraveny, jsou logické a dobré se poslouchají a podle toho je také veřejnost hodnotí. Bylo nás tam asi 70. Po ukončení přednášky se rozvinula bohatá diskuse, ve které paní Vavříková pohotově odpovídala i pomocí svého bohatého bylinkyového receptáře.

Příští beseda se uskuteční v úterý, den 8. května opět v 19 hodin a ponese název "Živá strava". Vzpomínám, jak jedna dietní sestra z olomoucké kliniky ve svém pamfletu o výživě připomíná, že zatímco někdy před 60 lety umírali lidé v důsledku podvýživy, dnes naproti tomu odcházejí z přesycení. Nadmerné množství potravin a jejich nevhodná skladba vykonají své. Také o tom bude v této přednášce řeč. Přijďte. Posloužíte svému zdraví - a to přece stojí za to.

Jaroslav Štěpán

D I S K O T É K A

Provoz sociálních služeb při CVH Hranice pořádá diskotéku dne 11.4.1990 ve 20.00 hodin v Kulturním domě CVH

Zvou pořadatelé

SAZKA - SPORTKA, sběrna TJ SIGMA Hranice na Masarykově náměstí, přijímá sázenky se čtyřtýdenním předplatným. Sázející, kteří sázejí pravidelně stejná čísla ve Sportce, ušetří čas, když podají sázenku na 4 týdny. V době od 7.5. do 15.5. podaná sázenka s předplatným hraje v dalších čtyřech týdnech od 14.5. do 10.6., tj. ve 20.-23. týdnu.

Ke dni 12.4.1990 je na kontě OF NsP 143.522,20 Kčs. Dalšími dárci byli: ZV - DV 14 Jednota Hranice, Český rybářský svaz - MO Hranice, ZV Potraviny, závod 07-08 Hranice /částka 22.588 Kčs/, ZO ČSČK Milenov.

Všem dárcům upřímný dík

Pro případné další zájemce číslo konta:
7081146 - 838 OF NsP Hranice

OF NsP

ZPRÁVY

VB INFORMUJE

Dne 19. 3. 1990 byl oznámen požár uskladněného stavebního materiálu v majetku Pozemních staveb Olomouc na skládce u k. p. Sigma. Vznikla škoda ve výši Kčs 45 000,-. Šetřením příslušníků VB bylo zjištěno, že požár způsobil žák 2. třídy ZŠ z Hranic, který si v uvedeném prostoru dělal ohníček.

Ve dnech 21. - 24. 4. 1990 odcizil doposud neznámý pachatel z bytu v Hustopečích peněžní částku Kčs 1200,- a vkladní knížku na částku Kčs 4 000,-.

Ve dnech 20. - 23. 4. 1990 vnikl doposud neznámý pachatel do prodejny Jednoty, SD v Hranicích v Dělotíně a odcizil různé zboží v celkové hodnotě Kčs 11 340,-.

Dne 23. 4. 1990 byla na protialkoholní záchranné stanici ve Šternberku předána k vystřízlivění 51letá žena, která ležela v podnapilém stavu na vozovce v obci Hustopeče.

Dne 21. 4. 1990 bylo zahájeno trestní stíhání pro neoprávněné užívání cizího motorového vozidla a opilství proti 22letému muži. Hlídkou VB byl kontrolován na Masarykově náměstí v Hranicích při řízení motocyklu Mustang, který odcizil. Současně také bylo zjištěno, že před jízdou požil alkohol.

Dne 19. 4. 1990 bylo v Hranicích odcizeno osobní vozidlo zn. Š 110. Šetřením příslušníků VB byl zjištěn 18letý pachatel, který se uvedeného skutku dopustil.

Kpt. JUDr. Navrátil
náčelník OO VB

Týdeník PŘEHLED vydává Občanské fórum v Hranicích, Školní náměstí, telefon 2087.

Přehled č. 16 připravili: Jindra Doleželová, Vlastimil Helcl, Bohumil Honzík, Libuše Hrabová, Marie Hudcová, Bohuš Kmák, Jan Koráb, Pavel Lukeš ml., Alena Mrázová, Jana Pokorná, Jarmila Sýkorová, Drahomíra Škapová, Lenka Vývodová

V rámci oslav vítězství vzpomenou občané Lipníka nad Bečvou a širokého okolí amerického pilota, sestřeleného v II. světové válce a pochovaného na hřbitově v Lipníku nad Bečvou. Delegace SPUSA Ostrava a ostatních míst odejdou společně dne 5.5.1990, v 10.30 hodin od nádraží v Lipníku nad Bečvou a v 11.00 hodin bude uskutečněn pietní akt na hřbitově. Zveme širokou veřejnost k hojně účasti. Květiny, vlajky a transparenty vezměte s sebou.

-PŠ-

OZNÁMENÍ

Počet výtisků našeho týdeníku PŘEHLED je limitován zásobou papíru. Proto si mnoho našich občanů stěžuje, že si nemohou kupit někdy některé číslo PŘEHLEDU, protože jsou mimo město nebo promeškali pro jiné zaneprázdňení sobotní dobu prodeje. Proto jsme dohodli s pracovnicemi Sazky, sběrný TJ SIGMA Hranice, že budou mít v prodeji ještě každé pondělí a v úterý několik výtisků našeho týdeníku PŘEHLED pro ty, kteří si jej nemohli z různých důvodů kupit. Osvědčí-li se tento prodej v květnu, bude dohoda pokračovat i v dalších měsících. První výtisky PŘEHLEDU dostanete kupit ve sběrně Sazky již 7.-8. května.

Omluva čističce odpadních vod Hranice

Trochu se zpožděním ozvali se právem zaměstnanci ČOV Hranice. V č. 11 Přehledu na str. 8 v článku "Kanalizace Drahotušc" vypadla v textu předložka "od" a tím se změnil význam věty. Správně věta zní: "Chybou bylo, že budování kanalizace nebylo prováděno o d ČOV Hranice...".

Redakce se omlouvá

JUDr. SOKOL V PŘEROVĚ

Dle informace OF Přerov proběhne dne 5.5.1990 v 17.00 hodin v tenisové hale beseda s JUDr. SOKOLEM prokurátorem hl. města Prahy. Všichni jsou srdečně zváni.

PODĚKOVÁNÍ

Děkujeme všem občanům města Hranic, kteří se zúčastnili májové veselice na náměstí T.G. Masaryka a dětského odpoledne před letním kinem. Velké díky patří především účinkujícím a všem, kteří pomáhali s organizací.

KC OF Hranice